

Správa o činnosti za rok 2020

A5

Bratislava

2020

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

Úloha A5.1.: Vytvorenie koncepcie smerovania na povolanie v systéme duálneho vzdelávania na základných školách

Cieľom úlohy je príprava koncepcie smerovania na povolanie v systéme duálneho vzdelávania na základných školách. Zároveň je cieľom úlohy na 28 základných školách implementovať prvky smerovania na povolanie v SDV a následne ich implementáciu vyhodnotiť a zakomponovať výsledky v rámci návrhu koncepcie. Ďalším cieľom aktivity je zvýšenie informovanosti PZ ZŠ o SDV a pozícii ZŠ v ňom.

Počas obdobia od 01.01.2020 do 31.12.2020 v danej aktivite prebiehali čiastkové odborné činnosti pre naplnenie obsahu a cieľa aktivity A 5.1.

V monitorovanom období bola implementácia a overovanie prvkov smerovania žiaka ZŠ na povolanie v SDV realizovaná priamym a nepriamym spôsobom. Hlavný rozdiel medzi priamym a nepriamym spôsobom súvisel s účasťou odborného zamestnanca „NP Duál“ počas realizácie aktivít. Počas priamej realizácie aktivít súvisiacich s rozvojom kariérového vývinu žiaka bol prítomný odborný zamestnanec, ktorý buď viedol konkrétnu aktivitu, alebo bol jej aktívnou súčasťou vo fáze realizácie. V nepriamej realizácii bol odborný zamestnanec zapojený do aktivít sprostredkované. Jeho úloha spočívala (najmä v prípravnej fáze) v metodických usmerneniach, v podpore, v poradenstve alebo konzultáciách určených pre pedagogických zamestnancov realizujúcich implementáciu a overovanie prvkov smerovania žiakov ZŠ na povolanie v SDV. Realizačnú fázu nepriamym spôsobom vykonávali predovšetkým pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci sa jej nezúčastňovali. Z dôvodu obmedzených personálnych kapacít národného projektu boli osobne prítomní a zapojení odborní zamestnanci v období január 2020 – jún 2020 celkovo v 11-tich ZŠ, na ostatných 17-tich ZŠ prebiehala implementácia a overovanie nepriamym spôsobom.

V spolupráci s výchovnými a kariérovými poradcami ZŠ boli organizované a realizované ochutnávky povolání spojené s interaktívnymi aktivitami pre žiakov ZŠ u zamestnávateľov s SDV: ZSE Bratislava, Falkensteiner Hotel Bratislava, Diplomat-Dental s.r.o. Piešťany, Matador Automotive Vráble s.r.o., ZF Slovakia Levice, v McDonald's Košice, Double Tree by Hilton Hotel Košice, Hotel Lev Levice, Double Tree by Hilton Hotel Košice a ochutnávka na SOŠ technickej vo Vrábľoch spojená s realizáciou hodiny techniky v priestoroch SOŠ technickej za účasti dualistov. Ochutnávky povolání boli realizované aj v spolupráci so SOŠ počas dní otvorených dverí a prezentácii SOŠ na ZŠ (SOŠ železničná Košice, Hotelová akadémia Žiar nad Hronom, prezentácie 6 SOŠ na ZŠ Dudova v Bratislave). Všetky ochutnávky povolání boli spojené s besedou s dualistami – študentmi v SDV. Skúsenosti z návštev zamestnávateľov žiaci prezentovali rodičom na 4 rodičovských stretnutiach na ZŠ v Piešťanoch, vo Vrábľoch a 2x v Čani. Z dôvodu prerušenia výchovno-vzdelávacieho procesu na školách bola spolupráca so zamestnávateľmi a SOŠ so SDV pri realizácii ďalších ochutnávok povolání pozastavená.

V monitorovanom období realizovali odborní zamestnanci na vybraných základných školách motivačné rozhovory so žiakmi 8. a 9. ročníkov (spolu 222 motivačných rozhovorov), v spolupráci s výchovnými a kariérovými poradcami ZŠ a triednymi učiteľmi vybraných tried spracovali obsahové časti a formu Profesionálneho portfólia žiaka ZŠ. Žiakom 9. ročníkov ZŠ a žiakom/ absoventom ZŠ z 8. ročníkov boli Profesionálne portfólia slávnostne odovzdané spolu s vysvedčením na konci školského roka 2019/2020, žiakom 9. ročníkov v školskom roku 2020/2021 boli Profesionálne portfólia zaslané poštou na ZŠ. Profesionálne portfólia boli odovzdané spolu 222 žiakom ZŠ.

Súbežne boli pedagogickým zamestnancom ZŠ poskytované odborné konzultácie k vyučovacím hodinám s využitím 5-bodového prístupu na prepojenie učiva so svetom práce a podporu rozvoja zručností pre život.

Na základe priebežných výstupov odborných zamestnancov z implementácie a overovania prvkov spracovala pracovná skupina odborných zamestnancov A 5.1 odbornú Metodiku pre implementáciu prvkov sprevádzania žiakov na povolanie v SDV.

Odborní zamestnanci A 5.1 vypracovali Koncepciu smerovania žiakov ZŠ na povolanie v SDV. Súčasťou materiálu sú prílohy vzorových vyučovacích hodín s 5 – bodovým prístupom pre ročníky 5. – 9.), ktoré boli konzultované s učiteľmi odborných predmetov na základných školách, metodické listy pre učiteľov a pracovné listy pre žiakov k skupinovým aj individuálnym aktivitám.

V záverečnej fáze projektu bola vypracovaná Správa o vyhodnotení implementácie prvkov smerovania žiakov ZŠ na SOŠ.

Úloha A5.2.: Čiastková úloha A5.2.: Príprava a realizácia vzdelávacích programov:

a) – Pre pedagogických zamestnancov SOŠ (majstri odbornej výchovy a učitelia odborných predmetov)

b) – Pre riadiacich pracovníkov SOŠ: Inovatívne metódy smerujúce k pôsobeniu školy v SDV

c) – Pre pedagogických zamestnancov SOŠ (majstri odbornej výchovy a učitelia): Alternatívne pohony v automobilovom priemysle

a) Cieľom vzdelávacieho programu bude pripraviť PZ pôsobiacich na školách, ktoré vstupujú do SDV na využívanie nových foriem a prvkov SDV (vzorové učebné plány, vzorové učebné osnovy) a ich nastavenie v spolupráci s konkrétnym zamestnávateľom, nastavenie spätnej väzby so zamestnávateľom, hodnotenie žiaka v systéme SDV. Súčasťou vzdelávacieho programu bude aj model spolupráce so ZŠ a efektívna práca so ZŠ pri náboře žiakov do SDV.

b) Cieľom vzdelávacieho programu je zvýšiť manažérske a komunikačné zručnosti riadiacich pracovníkov SOŠ zapojenej do SDV, tak aby riadiaci manažment SOŠ dokázal reflektovať na aktuálne požiadavky zamestnávateľov smerujúcich k špecializácii školy, zmeny štruktúry školy, prispôbeniu teoretického vyučovania pre potreby zamestnávateľa. Aktivita je zameraná na činnosť riadiacich pracovníkov do vnútra organizácie SOŠ.

c) Úlohou bolo zabezpečiť realizáciu vzdelávacieho programu pre 60 učiteľov a majstrov odbornej výchovy. Hlavným cieľom vzdelávacieho programu bolo, aby absolventi boli schopní na základe praktických skúseností získaných na školeniach a za pomoci materiálov (metodických listov, pracovných zošitov a pod.), ktoré vznikli v rámci projektu „GREEN WHEELS“ (partneri za SR – ŠIOV, ZAP SR, SOŠA), viesť výučbu v rámci učebných a študijných odborov najmä z oblasti autoopravárstva, dopravy a elektrotechniky. Vzdelávacie program nie je akreditovaný a vzdelávanie sa malo realizovať 5 dňovým školením v 3 stupňoch.

Vzdelávacie program A5.2 a) pod názvom *Školský vzdelávacie program v SDV* bol schválený Akreditačnou komisiou k 23.07.2018. K 31.12.2020 bolo vyškolených 461 frekventantov.

Vzdelávacie program A5.2 b) pod názvom *Inovatívne metódy smerujúce k pôsobeniu školy v SDV* bol akreditovaný k 21.06.2018. K 31.12.2020 bolo vyškolených 170 frekventantov.

Vzdelávacie program A5.2 c) pod názvom *Alternatívne pohony v automobilovom priemysle* nie je akreditovaný. Vzhľadom na charakter vzdelávania a v súvislosti s tým, že vzdelávacie program sme mohli realizovať po nadobudnutí účinnosti Dodatku č. 4 k Zmluve o poskytnutí NFP č. OPL'Z/1/2016 k NP „Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP“ nebolo možné vzdelávacie program začať.

V monitorovanom období pracovná skupina pokračovala so zberom spätnej väzby zo zrealizovaných školení. V súvislosti s mimoriadnou situáciou na Slovensku, vyhlásením núdzového stavu a opatreniami Vlády SR sme museli všetky školenia pozastaviť v termínoch od 12.03.2020 do 15.06.2020 a od 13.10.2020 sme vzdelávali online formou.

Úloha A5.3.: Nový model strednej odbornej školy

Cieľom aktivity je navrhnúť postavenie strednej odbornej školy reflektujúcej systém duálneho vzdelávania. Ide o nasledovné aspekty:

- Zadefinovanie modernej strednej odbornej školy reflektujúcej na potreby SDV a vytvorenie profesijných štandardov kľúčových zamestnancov školy a PZ v systéme SDV.

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

- Model zavedenia odbornej maturitnej skúšky do systému odborného vzdelávania a návrh jej implementácie.

Pracovná skupina pokračovala vo vypracovávaní návrhu reformy systému odborného školstva so zreteľom na duálny systém, konkrétne budovanie pracovného tímu, učiaci sa tím, aspekty tímovej práce, dotazník tímovej spolupráce, skupinová komunikácia v pracovných tímoch, učebné zručnosti, myšlienková mapa ako výsledok činnosti žiakov, projektové vyučovanie, metóda eur, učebné zručnosti, vyučovanie na diaľku, Vzdelávanie, učenie, myslenie a tvorivosť, Efektívne čitateľské stratégie, Aktívne učenie, Spätná väzba a hodnotenie procesov aktívneho učenia sa žiakov, Vybrané metódy aktívneho učenia sa žiakov a príklady ich využitia, Teleprojekt, Ciele projektového vyučovania odborných predmetov a Projektové vyučovanie na stredných odborných školách, návrhy opatrení pre zlepšenie prístupu k vzdelávaniu žiakov, premeny školy v 21. storočí, učebné materiály v digitálnom svete, Khanova škola, online vyučovanie – platformy, Zoom, Teams, Skype, potreby a potenciál škôl, tímová práca, vedenie tímu, dotazník tímových rolí, tvorba tímu na rozvoj školy, pozícia, status, tímové role, konflikty rolí, štýly a druhy riadenia so zreteľom na osobnostné charakteristiky členov tímu, zmeny formy vyučovania počas prerušenia vyučovania, plán profesijného rozvoja SOŠ, podpora sprevádzania žiaka SOŠ, bilancia kompetencií, modely kompetentnosti, kompetencie učiteľa a manažérske zručnosti, profesijné kompetencie učiteľa, učebné kompetencie, pracovné a podnikateľské kompetencie, personálne a sociálne kompetencie, občianske a kultúrne kompetencie, informačné kompetencie, matematicko – vedné kompetencie, kompetencie na riešenie problémov, komunikačné kompetencie, dotazník kľúčových kompetencií žiakov, podmienky výučby.

V monitorovanom období bola vypracovaná finálna verzia Zadefinovania modernej strednej odbornej školy reflektujúcej na potreby SDV.

Úloha A5.4.: Zavedenie modelu sprevádzania žiakov na SOŠ v SDV, porovnávanie vývoja smerovania žiaka medzi školským systémom a SDV

1.Zavedenie modelu sprevádzania žiakov SOŠ k želanému stupňu kariérovej zrelosti vo vybraných 28 SOŠ.

Zazmluvnení PZ SOŠ pokračovali v zavádzaní modelu sprevádzania žiakov na SOŠ v SDV. Vytvorili pracovné tímy (určili si ciele pozorovania a aktivity). V rámci vytvorených tímov pripravili plán aktivít, ktoré sa budú realizovať po návrate do škôl. Konkretizovali jednotlivé úlohy, pričom sa zamerali na identifikáciu predpokladov a kritérií – zdefinovali pozorovacie kritériá. Aktuálnu situáciu využili na sprevádzanie – zadali žiakom tému na spracovanie s prihliadnutím na medzipredmetové vzťahy.

24.06.2020 sa v Hornom Smokovci uskutočnil workshop určený pre PZ zamestnancov SOŠ, na ktorých prebieha zavedenie modelu sprevádzania žiakov na SOŠ v SDV. Pedagogickí zamestnanci vyhodnotili doterajší proces implementácie modelu sprevádzania žiakov na svojich školách od posledného pracovného workshopu, ktorý sa konal dňa 22.10.2019 v Žiline, diskutovali o nasledujúcom období a každý si určil úlohy v predmetnej oblasti potrebné zrealizovať na svojej škole.

Odborní zamestnanci aktivity realizovali pravidelné návštevy pedagogických zamestnancov z vybraných SOŠ za účelom metodického usmernenia a podpory pri zavádzaní a overovaní modelu sprevádzania. Spoločne sa venovali spätnej väzbe a pravidelnému nastavovaniu plánu práce pedagogického zamestnanca v súlade so špecifickými potrebami konkrétnej školy. Vzhľadom na mimoriadnu situáciu prebiehali stretnutia v roku 2020 prevažne individuálne a online, resp. vo forme telefonických konzultácií.

V októbri 2020 sa na školách zapojených do zavedenia modelu sprevádzania žiakov SOŠ na SDV realizoval kvalitatívny prieskum, ktorého cieľom bolo zmapovať vnímanie, postoje a skúsenosti subjektov zapojených do metódy sprevádzania na vybraných SOŠ a identifikovať faktory, ktoré môžu mať významný vplyv na úspešné zavedenie metódy sprevádzania na SOŠ.

2. Vypracované praktické úlohy a testy záujmov na identifikáciu predpokladov žiakov v 11 skupinách učebných a študijných odborov.

Pracovná skupina pokračovala so zberom a prípravu podkladov na vypracovávanie praktických úloh a testov záujmov na identifikáciu predpokladov žiakov v 11 skupinách učebných a študijných odborov. Sú to skupiny odborov, na ktoré sa nezameriaval projekt RSOV, preto je potrebné na základe metodiky projektu RSOV tieto skupiny dopracovať. Úlohy a testy budú podľa metodiky RSOV formulované tak, aby zahŕňali čo najväčší počet učebných a študijných odborov danej skupiny učebných a študijných odborov. Testy a úlohy sú orientované na témy, ktoré sú prierezové medzi jednotlivými odbormi.

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

Skupiny odborov štúdia:

31 Textil a odevníctvo

32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi

43 Veterinárske vedy

62 Ekonomické vedy

63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I

64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II

34 Polygrafia a médiá

37 Doprava, pošty a telekomunikácie

82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I

85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II

21 Baníctvo, geológia a geotechnika

Celkovo bolo vytvorených 216 testov záujmu a 327 praktických úloh.

3. Príprava a realizácia vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania PZ na SOŠ zameraných na vybraných 11 skupín učebných a študijných odborov.

Vzdelávací program A5.4.3 pod názvom *Sprevádzanie a motivácia žiaka v SDV* bol schválený Akreditačnou komisiou k 20.07.2018.

K 31.12. bolo vyškolených 299 frekventantov.

V monitorovanom období pracovná skupina pokračovala so zberom spätnej väzby zo zrealizovaných školení.

V súvislosti s mimoriadnou situáciou na Slovensku, vyhlásením núdzového stavu a opatreniami Vlády SR sme museli všetky školenia pozastaviť v termínoch od 12.03.2020 do 15.06.2020 a od 13.10.2020 sme vzdelávali online formou.